

Nr 34/1969.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands
landsting med förslag till landskapslag
om minuthandelns affärstid.

Jämlikt landskapslagen den 4 juli 1963 angående tiden för öppethål-
lande av handelsrörelser och affärskontor (ÅFS 22/63) är öppethållnings-
tiden för handelsrörelser och affärskontor på vardagarna i regel mellan
klockan åtta och klockan aderton. Kommunens fullmäktige har dock rätt
att besluta att öppethållningstiden under tiden från den 1 juni till den
1 september infaller mellan klockan åtta och tjuogoett. Därutöver kan ve-
derbörande kommuns fullmäktige på orter där sådana förhållanden det på-
kallar bestämma, att tiderna för öppethållande ändras till en timme ti-
digare eller en timme senare, samt under tiden från den 1 september till
den 1 juni utsträcka tiden för öppethållande en dag i veckan till klockan
tjuugo.

På söndagar, kyrkliga högtidsdagar, självständighetsdagen och första
maj skall nämnda rörelser vara stängda, såvida icke kommunens fullmäkti-
ge på anhållan tillåtit öppethållning mellan klockan åtta och klockan
tio samt mellan klockan femton och klockan aderton dock icke på juldagen,
nyårsdagen, påskdagen, pingsdagen och böndag.

Dagen före jul-, nyårs-, påsk- och midsommardagen skall affärer och
kontor med vissa avvikelser stänges redan klockan femton.

Genom lagen den 24 juni 1969 om minuthandelns öppethållningstid (FFS
435/69) har rikets motsvarande lagstiftning undergått betydande ändring-
ar, vilka framför allt innebär en utvidgning av den i riket tidigare gäl-
lande tidsramen. Enligt stadgandena i denna lag får yrkesmässig minut-
handel nämligen med vissa undantag idkas på vardagar klockan 8 - 20 och
dagar före kyrkliga högtidsdagar klockan 8 - 18. Dessutom har lagstift-
ningen reviderats så att densamma enbart gäller yrkesmässig minuthandel,
varför lager, rakstugor och frisersalonger samt affärskontor faller utan-
för lagens tillämpningsområde och blir sålunda icke längre underkastade
några begränsningar i detta avseende. På grund av gällande avtalsförhål-
landen skulle dock den tidigare gällande lagen tillämpas på frisersalong-
er och rakstugor.

Den för kommunens fullmäktige också i riket tidigare gällande behörig-
heten att förlänga, förkorta eller förskjuta minuthandelns affärstid har
avskaffats, när sådana åtgärder kunnat leda till avvikande öppethåll-
ningstider i grannkommuner. I stället har handels- och industriministe-
riet givits rätt att på synnerliga skäl bevilja undantag. Såsom rådgivan-
de organ i dylika frågor verkar en särskild delegation, till vilken bland
andra kallas representanter för arbetsmarknadsorganisationerna och kon-
sumenterna.

Med hänsyn till ovan relaterade rikslag och uttalade önskemål från olika organisationer inom näringslivet i landskapet har landskapsstyrelsen beslutat föreslå en motsvarande översyn av lagstiftningen om minuthandelns öppethållningstider. Landskapsstyrelsen har därvid funnit att särskild hänsyn bör tagas till minuthandelns stora betydelse för turistnäringen och till denna anknutna näringar. För den skull har landskapsstyrelsen ansett att tidsramen för landskapets del ytterligare borde vidgas så att den regelmässiga öppethållningstiden skulle på vardagar infalla klockan 8 - 21, på lördagar klockan 8 - 18 samt på söndagar och kyrkliga helgdagar klockan 13 - 18. Däremot skulle minuthandel icke vara tillåten på självständighetsdagen och första maj samt efter klockan 15 på dagarna före jul-, nyårs-, påsk-, pingst- och midsommardagen. Vissa undantag skulle dock i likhet med vad som gäller i riket göras för blomsterhandel och minuthandel med livsmedel. Landskapsstyrelsen har diskuterat öppethållning till högst klockan 15 på dagen före långfredagen samt för minuthandel med livsmedel på en av två på varandra följande helgdagar klockan 8 - 11 men har icke funnit tillräckliga skäl för sådana inskränkningar av öppethållningstiden i jämförelse med rikets lag.

Rätten att bevilja undantag från nämnda öppethållningstider föreslås överflyttad från kommunens fullmäktige till landskapsstyrelsen. Då landskapsstyrelsen bör anses kunna företräda de intressen, vilka representeras i den i rikets lag förutsatta av handels- och industriministeriet tillsatta delegationen, anser landskapsstyrelsen, att en motsvarande delegation icke skulle vara nödvändig för landskapets del. Dock förutsättes att berörda arbetsmarknadsorganisationer i landskapet skulle beredas tillfälle att yttra sig innan sådant ärende avgöres.

Ålands Köpmannaförening r.f. och Ålands Handelslagsdistrikt r.f. har för sin del godkänt föreliggande lagförslag, medan Ålands Fackliga Platsorganisation r.f. ansett, att gällande landskapslag överhuvudtaget icke skulle ändras samt föreslagit, att om detta dock sker, öppethållningstiderna i stort skulle vara vardagar klockan 8 - 20, dagar före helg klockan 8 - 15 och helgdagar klockan 13 - 15. Samtliga organisationer har dock varit ense om att någon särskild delegation för beredningen av ansökningarna om dispens icke skulle behövas.

Även om butikernas öppethållningstider och de affärsanställdas arbetstider, för vilka gäller särskilda lagar, i viss mån ansluter sig till varandra, måste dessa frågor dock lösas var för sig. Det torde därför höra till arbetsmarknadsorganisationernas uppgift att noggrant följa utvecklingen av lagens tillämpning och taga tillvara sina medlemmars intressen. Även konsumentsammanslutningarna borde enligt landskapsstyrelsens uppfattning följa utvecklingen av denna lag och vid behov till land-

skapsstyrelsen inkomma med eventuella synpunkter på lagens ändamålsenlighet.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen värdsamt förelägga landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
om minuthandelns affärstid.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Yrkesmässig minuthandel må med i denna lag stadgade undantag bedrivas under vardagar mellan klockan åtta och klockan tjuogoett, utom lördagar och dagar före kyrkliga högtidsdagar samt dagen före självständighetsdagen och första maj, då sådan handel må bedrivas mellan klockan åtta och klockan aderton.

Vad i denna lag är stadgat om bedrivande av yrkesmässig minuthandel gäller även sådan affärslokals öppethållande, där dylik handel bedrives.

2 §.

På söndagar och kyrkliga högtidsdagar må, såvida ej annat följer av stadgandena i 3 - 6 §§, yrkesmässig minuthandel bedrivas mellan klockan tretton och klockan aderton.

På självständighetsdagen och första maj må minuthandel med i 3 - 6 §§ stadgade undantag icke bedrivas.

Jul-, nyårs-, påsk-, pingst- och midsommarafton må minuthandel icke bedrivas efter klockan femton.

3 §.

De dagar som nämnes i 2 § 1 och 2 mom. må minuthandel med blommor bedrivas mellan klockan åtta och klockan aderton.

Minuthandel med livsmedel må bedrivas på en av flera efter varandra infallande i 2 § 1 och 2 mom. nämnda dagar mellan klockan åtta och klockan tolv.

4 §.

Under tid, då minuthandel enligt denna lag icke må bedrivas, må varor ej heller utbjudas på auktion, om icke chefen för vederbörande polisdistrikt på villkor som han bestämmer för visst tillfälle därtill meddelat särskilt tillstånd.

Chefen för polisdistriktet har rätt att på villkor som han bestämmer tillåta att i 1 § 2 mom. avsedd affärslokal hålles öppen på självständighetsdagen och första maj samt annan än i 2 § 1 mom. nämnd tid på söndagar och kyrkliga högtidsdagar för anordnande av utställning i samband med vilken försäljning icke äger rum.

5 §.

Landskapsstyrelsen må på synnerliga skäl bevilja avvikelser från stadgandena i denna lag. Över ansökan om sådan avvikelse skall i landskapet verksamma arbetsmarknadsorganisationer inom handeln beredas tillfälle att yttra sig.

6 §.

Denna lag gäller icke:

- 1) apotek;
- 2) försäljning för resandes behov på flygplats och i hamnar inom områden, som är reserverade enbart för utrikestrafik, samt i trafikmedel;
- 3) kiosk- och därmed jämförlig handel samt automathandel;
- 4) marknads- och torghandel;
- 5) försäljning i härbärgerings- eller förplägningsrörelser; samt
- 6) handel med bränsle och smörjmedel för motorer, kondenserad brännbar gas samt reservdelar och utrustning för fordon, då handeln sker utomhus, på bensin- eller servicestation, i bilreparationsverkstäder eller på andra med dem jämförliga försäljningsställen.

7 §.

Den, som bryter mot denna lag eller med stöd av densamma utfärdade bestämmelser, straffes med böter.

8 §.

På polismyndigheterna ankommer att övervaka efterlevnaden av denna lag.

9 §.

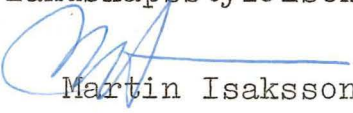
Denna lag träder i kraft den 1 maj 1970.

Genom denna lag upphäves landskapslagen den 4 juli 1963 angående tiden för öppethållande av handelsrörelser och affärskontor (22/63), dock beträffande rakstugor och frisersalonger vid utgången av år 1971.

Mariehamn, den 29 oktober 1969.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Martin Isaksson

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson.